

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor: Barbora Fašková

Název práce: Alkohol v rukou vybrané skupiny mladistvých

Studijní program: Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Lucie Cviklová, M. A., Ph.D.

Oponent: Mgr. Matěj Pudil, Ph.D.

Shrnutí obsahové stránky práce

Práci je tvoří dvě části; první teoreticky rozebírá problematiku užívání alkoholu, alkoholismus a dopady užívání alkoholu u mladistvých; druhá část je praktická a zakládá se na dotazníkovém šetření, které autorka sama realizovala a vyhodnotila.

Hodnocení obsahové stránky práce

O důležitosti reflexe problému užívání návykových látek a konkrétně pak alkoholu, který patří mezi ty nejdostupnější, není pochyb. Zvláště pak jde-li o nezletilé. Autorka práce, sama budoucí pedagožka, ukazuje palčivost tohoto tématu s poukazem na aktuální statistiky, ze kterých nevychází ČR příliš dobře. Tyto statistiky ukazují vysokou míru benevolence vůči užívání alkoholu dětmi před dosažením 18 let věku a také to, že se u nás tento problém v čase spíše prohlubuje. V práci tak najdeme srovnání situace v ČR a v zahraničí. Dále pak teoretická část tematizuje míru rizik spojených s užíváním alkoholu jak přímo (dopady užívání na organismus), tak odvozeně (úrazy, ztráta kontroly a sebeovládání aj.). V závěru první části následuje ilustrativní výčet osvětových kampaní, které mají za cíl působit na nezletilé (a nejen na ně) preventivně. Přestože se nejedná o zvláště originální pojednání, je nabitě informacemi a nepostrádá přesvědčivost. Zároveň je dobře postaveno na aktuální a relevantní literatuře k tématu. Bylo by zajímavé zkusit analyzovat, v čem osvětové kampaně selhávají, přihlédneme-li k poznatku, že užívání alkoholu mladistvými vykazuje vzrůstající trend.

Tento trend autorka odhalila i při dotazníkovém šetření a pro mě osobně bylo překvapivé, že to platí i ve vzorku respondentů ze sportovně zaměřeného gymnázia – což sama reflektuje jako znepokojivé. Dotazníkovému šetření a jeho vyhodnocení nemám co vytknout (a nepatří to ani do mé odbornosti), nakořik jej dokážu posoudit, jedná se o srozumitelně formulované a cílené otázky, jejichž výsledky jsou přehledně představené také formou tabulek a grafů.

Hodnocení formální stránky práce

Formální stránka práce je v pořádku. Text je přehledně strukturovaný, z jazykového hlediska na dobré úrovni (praktická část někdy působí poněkud těžkopádněji ve srovnání s uhlazeným stylem části teoretické, není to však na závadu). Množství užití literatury se drží na přijatelném minimu (bibliografie čítá 24 zdrojů), je ovšem na místě vyzdvihnout fakt, že se z nezanedbatelné části jedná o zdroje cizojazyčné (AJ) a vysoce odborné.

Hodnocení práce se zdroji

Nakládání se zdroji je v pořádku. Bibliografie uvádí 24 zdrojů, většina z nich je aktuální (tj. publikována po roce 2010). Najdeme mezi nimi jak publikace tištěné, tak online publikované články z prestižních časopisů, stejně jako webové stránky významných institucí zabývajících se alkoholismem, jeho prevencí a specificky problematikou užívání alkoholu nezletilými. Namátková kontrola těchto zdrojů vykázala korektní nakládání se zdroji, z větší části se jedná o parafráze závěrů jiných autorů, jejich dat, minimálně pak o přímé citace.

Otázky k diskuzi

- 1) Jak byste implementovala prevenci užívání alkoholu (a jiných návykových látek) do výuky společenských věd tak, aby byla účinná – napadá vás v tomto směru nějaké obecné doporučení pro učitele, jak postupovat?
- 2) Jakou roli přisuzujete tomu, jaké vzory žákům a studentům tvoří jejich učitelé a rodina a nakolik si myslíte, že mohou být negativní vzory (abúzus rodičů apod.) korigovány preventivními kampaněmi ve školách a ve veřejném prostoru?

Celkové hodnocení práce

Celkově hodnotím práci jako uspokojivou a navrhuji hodnocení stupněm A.

Navrhované hodnocení práce známkou: - A -

V Hradci Králové 9. ledna 2024

Mgr. Matěj Pudil, Ph.D.